

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 6. kesäkuuta 2019
(OR. en)

9878/19

SOC 406
EMPL 303
ECOFIN 537
EDUC 255

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Vuoden 2019 eurooppalaisen ohjausjakson horisontaaliset työllisyys- ja sosiaaliset näkökohdat – Periaatekeskustelu

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena puheenjohtajavaltion valmisteluasiakirja, jossa selvitetään taustaa periaatekeskustelua varten ja annetaan ohjausta, sekä kysymyksiä työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvoston (TSTK) istunnossa 13. kesäkuuta 2019 ministerien kesken käytävää keskustelua varten.

Periaatekeskustelu vuoden 2019 eurooppalaisen ohjausjakson horisontaalisista työllisyys- ja sosiaalisista näkökohdista

TSTK-neuvosto 13. kesäkuuta 2019

Ohjausjakso: kestävän ja osallistavan kasvun kompassi Euroopassa

Vuoden 2019 eurooppalaista ohjausjaksoa koskeva paketti vahvistaa, että Euroopan unionin talous ja työllisyys jatkavat kasvuaan. Vuoden 2018 lopussa EU:ssa oli yli 230 miljoonaa työllistä.

Työttömyysaste laskee edelleen ja on nyt selvästi alle kriisiä edeltäneen tason. Lisäksi on todennäköistä, että työllisyysaste, joka oli 73,1 prosenttia vuonna 2018, nousee lähelle Eurooppa 2020 -strategian työllisyystavoitetta, joka on 75 prosenttia.

Samaan aikaan köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten lukumäärä vähenee. Vuoden 2017 lopussa köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa oli 4,2 miljoonaa ihmistä vähemmän kuin vuonna 2008. Vaikka Eurooppa 2020 -strategian mukainen tavoite – 20 miljoonaa ihmistä vähemmän köyhyys- tai syrjäytymisriskissä – on vielä kaukana, tavoitteen saavuttamisessa on edistytty, ja tilanne näyttää paranevan nopeasti.

Kaikki jäsenvaltiot eivät kuitenkaan hyödy tasavertaisesti näistä myönteisistä suuntauksista.

Eurooppalaisella ohjausjaksolla on keskeinen rooli talous- ja sosiaalipolitiikan koordinoinnissa ja seurannassa Euroopan unionissa sekä jäsenvaltioiden auttamisessa saavuttamaan Eurooppa 2020 -strategiassa asetetut tavoitteet. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä toteutettujen rakenneuudistusten avulla on tuettu osallistavaa kasvua ja työllisyyttä ja samalla vähennetty makrotalouden epätasapainoja. Se, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari on vuodesta 2018 lähtien valtavirtaistettu eurooppalaiseen ohjausjaksoon, voisi edelleen tukea tätä prosessia ja edistää ylöspäin suuntautuvaa lähentymistä kohti parempia elin- ja työoloja.

Vuotuisen kasvuselvityksen 2019 hyväksyminen merkitsi nykyisen eurooppalaisen ohjausjakson käynnistymistä. Vuotuisessa kasvuselvityksessä esitetyt painopisteet liittyvät läheisesti toisiinsa ja tukevat vastavuoroisesti toisiaan, mikä painottaa yhdenmukaisen lähestymistavan tarvetta kansallisella ja EU:n tasolla, jotta voidaan varmistaa osallistava kasvu ja kestävä taloudellinen kehitys yleisen sosioekonomisen tilanteen parantamiseksi. Erityistä huomiota on kiinnitetty myös investointien tarpeeseen kansallisen ja alueellisen tason yksittäisen tilanteen perusteella.

Eurooppa 2020 -strategia: nykyisen vuosikymmenen tavoitteet älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun edistämiseksi

Eurooppa 2020 -strategiassa vahvistettiin kunnianhimoisia tavoitteita työllisyyden, tutkimuksen ja kehittämisen, ilmastonmuutoksen ja energian, koulutuksen, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen aloilla.

Onnistuminen näiden tavoitteiden saavuttamisessa on ollut vaihtelevaa. 75 prosentin työllisyysasteen tavoite voi olla saavutettavissa vuoteen 2020 mennessä. Selkeää edistymistä on saavutettu sosiaalisen tilanteen suhteen. Kuitenkin, kuten edellä todetaan, 20 miljoonan ihmisen nostamista pois köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen riskivyöhykkeeltä koskevan tavoitteen saavuttaminen on edelleen haasteellista, ja yleiset talousnäkymät vaikuttavat lopputulokseen tällä alalla.

Vaikka EU 2020 -strategian tavoitteet kattavat eri aloja, ne ovat kaikki yhteydessä toisiinsa. Pääsy laadukkaaseen koulutukseen on keskeistä, jotta ihmisillä on mahdollisuus integroitua työmarkkinoille. Samanaikaisesti Eurooppa 2020 -strategian tutkimus- ja kehittämistavoite liittyy läheisesti koulutus- ja työllisyystavoitteisiin. Tutkimus ja kehittäminen voi toisaalta johtaa työpaikkojen luomiseen ja parantaa työllistettävyyttä ja tuottavuutta tarjoamalla tarvittavat taidot ja teknologiat; toisaalta uudet teknologiat saattavat myös käynnistää lisää yhteiskunnallisia ja työmarkkinoiden muutoksia.

Samalla kun eurooppalainen ohjausjakso auttaa seuraamaan edistymistä kohti EU 2020 -strategian tavoitteita, se tarjoaa myös puitteet niiden välisen vahvan yhteyden analysoimiseen ja varmistamiseen. Tämä on jatkossakin olennainen osa sosiaali- ja työllisyyspolitiikan uudistusten koordinoitua.

Tulevat toimet: sosiaali- ja työllisyyspolitiikat eurooppalaista ohjausjaksoa koskevan prosessina keskeisinä osatekijöinä

Jäsenvaltiot sitoutuvat vuosittain toteuttamaan rakenneuudistuksia, joiden tavoitteena on luoda suotuisat olosuhteet työmarkkinoille osallistumiselle, edistää osaamisen kehittämiseen ja uudelleen koulutukseen liittyviä aloitteita sekä varmistaa kaikkien sosiaalinen ja taloudellinen osallisuus.

Viimeaikainen työllisyyden kasvu on ollut pääasiassa naisten ja ikääntyvien työntekijöiden ansiota, mutta näiden ryhmien työllisyysasteissa on edelleen eroja keskiarvoon verrattuna. Samanaikaisesti työssäkäyvien köyhyys on suurta ja kasvaa useissa jäsenvaltioissa, ja tuloerot ovat pysyneet suurina. Köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa ovat edelleenkin erityisesti matalan osaamistason työntekijät, lapset, vammaiset ja maahanmuuttajataustaiset henkilöt. Sen vuoksi on tärkeää, että sosiaaliset ja työmarkkinoiden haasteet pysyvät jatkossakin eurooppalaisen ohjausjakson ytimessä ja että niitä käsitellään työllisyyden suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisesti. Sen varmistaminen, että kaikki kansalaiset hyötyvät tasavertaisesti talouden positiivisesta kehityksestä, vahvistaisi talouden kestävyyttä, lisäisi luottamusta Euroopan unioniin ja laajentaisi yhteisille eurooppalaisille arvoille annettavaa tukea.

Eurooppalainen ohjausjakso: hyödyllinen ohjausväline tulevaa Euroopan tason politiikan koordinointia varten

Maakohtaisissa suosituksissa käsitellään tärkeimpiä taloudellisia, sosiaalisia ja työllisyyteen liittyviä haasteita, ja niiden täytäntöönpano on keskeinen osa eurooppalaista ohjausjaksoa. Täytäntöönpanoaste paranee vuosien mittaan, sillä uudistusten toteuttaminen vie yleensä aikaa. Näin ollen voitiin todeta, että vain 30 prosentissa vuosien 2011–2018 maakohtaisista suosituksista ei ollut saavutettu edistystä lainkaan tai se oli ollut rajallista, kun taas 26 prosenttia niistä oli pantu täytäntöön kokonaisuudessaan tai merkittävältä osin. Parantamalla entisestään uudistusten täytäntöönpanoa eurooppalaisesta ohjausjaksosta voi tulla vielä vahvempi politiikan koordinointiväline kaikkialla Euroopan unionissa, mikä auttaa lisäämään jäsenvaltioiden välistä yhteenkuuluvuutta ja parantamaan EU:n yleistä suorituskyykyä.

Sen vuoksi on olennaista pyrkiä parantamaan maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoa jakamalla kokemuksia yhteisistä haasteisista ja niiden käsittelyä koskevista parhaista käytännöistä sekä seuraamalla tehokkaasti kehitystä ja tehostamalla työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmien kanssa käytävää vuoropuhelua kaikissa vaiheissa niin kansallisella kuin EU:n tasolla. Lisäksi on tärkeää tukea uudistuspyrkimyksiä asianmukaisella rahoituksella, hyödyntäen tehokkaasti rakennerahastoja, erityisesti Euroopan sosiaalirahastoa (ESR) ja Euroopan sosiaalirahasto plussaa (ESR+).

Tätä taustaa vasten ja antaakseen panoksensa Eurooppa-neuvostolle ministereitä pyydetään käsittelemään seuraavia kysymyksiä:

1. *Onko eurooppalainen ohjausjakso tehokas väline sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot parantavat työllisyys- ja sosiaalipolitiikan tuloksellisuutta koordinoidulla tavalla, muun muassa saavuttamalla Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet?*
 2. *Miten ohjausjakson prosessia voitaisiin edelleen mukauttaa sen sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamiseksi, muun muassa varmistamalla, että sosiaaliset näkökohdat otetaan asianmukaisesti huomioon muilla politiikan aloilla?*
 3. *Millä toimenpiteillä jäsenvaltiot voisivat lisätä sitoutumista eurooppalaiseen ohjausjaksoon, jotta maakohtaisten suositusten ja kansallisten uudistusten tehokasta ja koordinoitua täytäntöönpanoa voidaan tehostaa?*
-